

diszkolevélre, mely a legnagyobb kitüntetés jelentőségéhez kell, hogy méltó legyen s melyre a jelentőségénél fogva, a felsőbb védnök aláírása fog kikértni.

Valamennyi oklevélről teljes kidolgozott tervezetek kívántatnak; vázlatok a pályázathoz ki vannak zárva.

Az oklevelek esakis művészi fekete nyomásban tervezendők — Minden eremre és oklevélre a miniszter három pályadíjat tűzött ki.

A pályamunkákat 1894. október hó 1-ig lepecsételt jellegű levélkéi kíséretében — az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának címére (Budapest, V. Akadémia-utca 3.) kell beküldeni.

Az érdeklődőknek az igazgatóság szívesen megküldi a pályázati kiírás teljes szövegét.

Hajdúvármegye kegyelete.

Meghívás. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának Debreczenben 1894. évi április 17-ik napján d. e. 9 órákor tartandó rendkívüli közgyűlése.

Debreczen, 1894. április 7.

Rázsó Gyula.

kir. tanácsos alispán.

Tárgy:

Ali-páni jelentés a Kossuth Lajos nagy-hazánkba elhunytával bekövetkezett országos gyász alkalmából a törvényhatóság nevében tett intézkedésekről, a melyben egyidejűleg indítványozatik, hogy

a) Kossuth Lajosnak a haza körül szerzett nagy érdemei jegyzőkönyvében megörökíttessék.

b) A magyar nemzetet ért nagy veszteség feletti fájdalomának a törvényhatóság a gyászoló család előtt részvétirátban is adjon kifejezést.

c) Elvesztett nagyháznokfia életnagyságu arcképeinek a gyűlésterem részére megfestése rendeltessék el.

Munkás népgyűlés.

Debreczen, ápr. 9.

A debreczeni munkások tegnap d. u. munkás népgyűlést tartottak s megalakították a debreczeni munkás-pártot. A hatóság, igen böcs tapintattal, semmi akadályt nem gördített a gyűlés elebe s később sem volt oha megbanni, hogy a gyűlést megengedte, mert az a legszebb rendben, a legnagyobb nyugalommal folyt le.

A gyűlésre falragaszokon hívtak meg a munkásokat s a meghívó így hangzott:

Felhívás!

Debreczen sz. kir. város összes munkásaihoz. Vasárnap, 1894. év április hó 8-án d. u. 2 órákor, a „Korona” szálloda nagytermében

Munkás népgyűlés

tartatik a következő napirenddel: 1. A debreczeni munkásnép helyzete. 2. A szocialdemokracia törekvése. 3. Küldöttek választása a pünköszt ünnepekben Budapesten tartandó szocialdemokrata-párt kongresszusra.

Munkástársak! Jelenjünk meg a gyűlésen mindnyájan és törekedjünk rajta, hogy impozáns legyen, ideje volna már, hogy sanjary helyzetünk fölött közösen és komolyan tanácskozzunk, hisz tudja és érzi azt mindegyikünk, hogy helyzetünk már tarthatatlan s ezen csak úgy segíthetünk, ha közösen állapítjuk meg az irányt, mely helyzetünk javulása célja felé vezet.

Fel tehát! Fel munkás társak! Fel a gyűlésre!

Üdvözlettel és kézsorítással az egybehívók 50-es bizottsága.

Tegnap d. u. márc 2 órákor zsufoilasig megtelt a Korona-vendéglo tagas terme munkásokkal, kik buzgon ovasgattak az elarusított munkás lapokat („Nepszava” stb) és szocialdemokrata füzeteket. Egy ilyen, piros borítékkal ellátott füzetet magunk is megszereltünk s tartalmát, hogy magunkat jobban tájékozhasssuk, szívesen átfutottuk. A „Szabadságközlés” e füzetiműfüzet 1880-ban jelent meg s tartalma 38 közleményből áll. Egy prózai munkán kívül (Gáspár Imrénének 1879-ben a magyarországi munkáspárt budapesti főhíveliségében „A munkások a költészetben” cz. felolvasása) a többi mind vers. Találunk verseket Ábrányi Emilől, Petőfitől, Darmay Viktortól, Czuczortól, Szász Károlytól, Rácz Mihálytól, Nagyvárad főjegyzőjétől stb Gáspár Imre, a magyar szocializmus egyik előharcosa, 12 közleményvel szerepel a füzetben.

Ott találjuk egyik híres költeményét, a „Munkás-mars-eilaisse”-t is, a francia csatadal formájában írva, mely nem régiben a magyar képviselőházban is szóba került. — továbbá a „Munkások radója”-t, a „Wacht am Rhein”, a híres német nemzeti dal melódijára. Ennyit az érdekes és értékes füzet tartalmáról, addig is, míg mutatványt közölhetünk belőle.

A gyűlés d. u. 3 órákor vette kezdetét. A rendőrség képviselőiben jelen voltak: Dr. K. Toth Mihály rendőr alkapitány, Varga Károly r. fogalmazó, Fülöp András és Horváth József r. biztosok, Nagy Imre és Kovács Mihály polgári biztosok. Nem akadt semmi dolog, mert a gyűlés példás rendben folyt le. Kecskes Péter czipész üdvözölvén a nagy számmal megjelent munkás társakat, a gyűlés elnökül Magyar Antal, alelnökül Kecskes Péter, jegyzőül pedig Polgár Peter és Szegedi Gábor kiáltattak ki.

Magyar Antal elnök megnyitván a gyűlést, előadja a debreczeni munkásnép helyzetét. Az elemi szerek s a lakások mindig drágulnak s ezzel nincs arányban a munkásbér. A munkás osztály helyzete tehát mindig rosszabbodik. Ezzel szemben csak a tarsulás segít. Eddig Debreczenben a munkás osztály nem volt szervezve. Szervezkedjenek tehát most az ipari és földműves munkások, hogy nagyobb munkabért kaphassanak, a munka-ido-t fokozatosan leszállítsák s sorsukon segítsenek. — (Főkiáltások: Éljen a munkás szövetség!)

Starck Pál (Budapestről) kikel azon lapok ellen, melyek el akarják hitetni, hogy Magyarországon a munkás osztálynak jó dolga van, pedig sok bajjal küzd. A szocialdemokraták testveri kezét nyújtanak egymásnak, hogy sorsukon segítsenek. Igénybe kell venni e célra a sajátot is, de hát az sem karoja föl teljesen a munkás osztály érdekeit. — „Debreczeni Hírlap” pl., melyet szónok a szennyiapók közé sorol, kiguyoltván a munkás-gyűlésre szóló meghívót, azt írta, hogy a munkásnép elhizik Debreczenben. (Kaczugas. Főkiáltások: Nincs köztünk egy kövér ember sem!) Így akarnak felre vezetni a népet. A debr. munkások vegyének példát a hőmezővársárhelyi munkásoktól, kik máris erős szövetséget alkottak. A munkás osztály az előjogokat nem ismerheti el, de az emberi jogokat mindenki részére követeli. Szervezkedjenek a debreczeni munkások is s helyzetük javulni fog. (Éljenés)

Pör Árpád (Budapestről), e kiváló szocialdemokrata szónok, hosszabb beszédben fejtegeti a munkás osztály helyzetét. Szól a régi csehrendszerről, a jobbágyágról, a szabad iparról, a modern tőke rendszeréről, a géptechnika fejlődéséről, mely a kézi munkás értékét csökkenti. A munkás osztály helyzete a mai viszonyok közt mindinkább rosszabbodik, a munkabérek mindig alább szállanak, holott a magyar faj, a magyar nemzet érdeke is azt kívánna, hogy a munkás osztály sorsa javuljon. Így elejét lehetne venni a kivándorlásnak is, mely a nemzet erejét csökkenti.

Szentkúti Árpád szólaai akar, de miután a tárgytól mindig elter, az elnökség megvonja tőle a szót. Általában el kell ismerünk, hogy az elnökség nagyon tapintatosan vezette a gyűlést s még csak a közbeszólásokat sem engedte meg.

Starck Pál a szocialdemokracia alapelveit fejtegeti. Ezek: ingyenes iskoláztatás, általános választói jog titkos szavazással, munkás vedtörvények alkotása, a sajtószabadság gátjának, a hírlapj kauczióknak eltörlése, a gyűlekezési jog szabadsága, a munka-ido fokozókénti leszállítása, május elisejének, mint munkás ünnepeinek, munkásünnettél való megülés. Tiltakozik azon vád ellen, mintha a szocialdemokraták a vagyon felosztásra törekednének, vagy a vallást ki akarják irtani. Ellenkezőleg: vallás szabadságról küzdenek. Végül határozati javaslatot nyújt be s kimondani kéri: hogy minden törvényes eszközt fölhasználják a munkásosztály sorsának javítására; csatlakoznak a magyar szocialdemokrata parthoz; Debreczenben munkás pártot szerveznek s ennek szervezésére végrehajtó bizottságot alakítanak; május esemény munkásünnettél megünneplik.

A határozati javaslat egyhangulag elfogadtatik.

Pör Árpád ugyancsak a szocialdemokracia elveit fejtegeti hosszabb beszédben. Kivanja a hírlapi övadék eltörlését, ingyenes iskoláztatást, ingyenes igazságszolgáltatást, a sajtó-termékek szabad elarusítását, a gyűlekezési és egyesületi szabadságot, a lami iskolákat, a papság politikai előjogainak megszüntetését, állami anyakönyveket, a polgári házasságot, a munkás osztály politikai szervezését, munkás vedtörvényeket, a munkaidő leszállítását, a gyermek-munka és női munka korlátozását, az általános szavazati jogot; ajánlja, hogy a munkások családi könyvtart alakítsanak, mert ha a nemzeti szellemet a családi tűzhely mellé bevisszük, akkor azt se tatar, se török, se muszka, se osztrák nem lesz képes kurtani. (Éljenés) Ha valaki jobb eszmet lela munkás-kérdés megoldására, szívesen elfogadják, mert a szocialdemokracia nem rombolni, hanem alkotni akar.

Végül megalakították a végrehajtó bizottságot, mely a debreczeni munkás-pártot szervezni fogja.

A végrehajtó bizottság tagjai lettek: Kecskes Péter, Pál Sándor, László András, Pinczés Mihály, Czili Mihály, Nagy Sándor, Szegedi Gyula, Szűcs István, Földesi József, Magyar Antal, Takács Sándor, Toth Gyula, Balogh Benjamin, Tóth Sándor, Kristóf Ferencz, Banky Károly, Anyfal Imre, Varga Benjamin, Darvas Béla, Jakab Gyula, Bezegh János, Hasznos Endre, Béz József, Kovács Istvan, Tolnai Gábor. A végrehajtó bizottság jövő vasárnap tartja első ülést.

Elnök köszönetet mondva Dr. Könyves Toth Mihály rendőralkapitánynak szíves türelméért, delután 5 órákor a munkás-gyűlést bezárja.

Igy folyt le, a legnagyobb higgadsággal, a debreczeni munkás-gyűlés. Mi nagyon örülünk rajta, hogy munkásaink semmi szolidaritást nem vártak a nemzetközi munkás mozgalommal, hanem megmaradtak magyar munkásoknak; annak is örülünk, hogy olyan határozatokat hoztak, olyan elveket fejtegettek, melyeknek nagyobb részét mi is készséggel alírjuk, csak azt sajnáljuk, hogy nem foglaltak állást az önálló vámtérület mellett, mert a közös vámtérület legfőbb oka annak, hogy a magyar ipar nem tud fejlődni s Magyarország még mindig nem egybe, mint Ausztria gyarmata!

Egyházkerületi közgyűlés.

— Első nap —

Debreczen, ápr. 9.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület tavaszi közgyűlése ma reggel 9 órákor vette kezdetét, a főiskola dísztermében.

Ismét összegyűltek az egyházkerület egyházi és világi kitüntetéseit, hogy tanácskozzanak az egyházkerület ügyeiről. Az esperesi kar teljes számmal jelen volt, az egyházmegyei gondnokok közül is alig hiányzott valaki, általában a közgyűlés igen látogatott volt. Vallyi János egyházkerületi főgondnok és Farkas Antal egyházkerületi világi főjegyző azonban — gyöngékedésük miatt — akadályozva voltak a megjelenésben. A hallgatók közt volt Puky Gyula debreczeni kir. táblai elnök is, Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, mint egyházmegyei tanácsbíró, — ma jelent meg először az egyházkerületi közgyűlésen.

Kiss Áron püspök buzgó imával nyitván meg a közgyűlést: fölolvassa a püspöki jelentést, melynek a Kossuth Lajos elhunytára vonatkozó részét fölállva hallgatták végig a közgyűlés tagjai. A kegyeletlen hangon irt megemlékezés egész terjedelmében így hangzik:

Főtiszteleltű s' Méltóságos Egyházkerületi közgyűlés!

A legmélyebb fájdalom hangján szólalok meg, mert gyászba borult nemzetünknek egy enyészetre hajlott fénylő napunk, leesett a mi fejünknek koronája.

Kossuth Lajos,

a legnagyobb magyar meghalt.

Tem-téséről csaknem közvetlenül hozott ide utam. Ott voltam én is nemzetem tagjainak százezrei között, hogy lerójjam csudalatom, halám, szeretetem adóját a halhatatlan szellem porhüvelyénél s kikísérjem hamvait utolsó földi utjokom, melynek minden arasznyi terét könnyzapor áztatta és a melyet halás nemzetének kegyelete a gyászban is diadal-úttá varázsolta.

Gyöngye az én szavam arra, hogy az ő héroszi alakját érdeme szerint melathassa, de lehetetlen meg nem emlékeznie helyen azokról a halhatatlan érdemeiről, melyeket az emberiség legszentebb érdemeinek, a szabadság, egyelő-ég és testvériség magasztos elveinek nemzetünk életében diadalra juttatása közül szerzett.

És életének minden mozzanatában, ugy elért csodás sikereiben, mint a balsors sújtólasa alatt, a száműzetés és hontalanság égető fájdalmai között, az igazi protestáns nagyság mintaképe gyanánt ragyog ő előttünk, örök dicsőségére hittelveinknek, örök büszkeségére a magyar protestánsoknak.

Méltónak találom azért, hogy tanácskozásunk jegyzőkönyvének első lapját az ő nagy nevére való visszaemlékezéssel nyissuk meg. Legyen áldott örökre emlékezte!

A közgyűlés egyhangú kegyelettel hozzájárul a püspöki előterjesztéshez.

A püspöki jelentés további részében fel vannak sorolva a közgyűlés fobb tárgyai; örömmel veszi tudomásul a közgyűlés a filozófai fakultásra (debreczeni egyetem) beérkezett és bejelentett adományokat, ellenben fájdalommal veszi tudomásul Beké Mihály egyházkerületi tanácsbíró és Dr. Török József főiskolai tanár elhunytát. Emlékük jegyzőkönyvileg megörökítettük.

Legutóbbi közgyűlésünk ideje óta — mondja végül a jelentés — hazánk törvényhozásának hazában megindult a nagyjelentőségű küzdelem az egyházpolitikai reformok fontos kérdéseit felett. A jövő ndöbe belátni véges elemének nem lehet, de ha szabad a jelekből következtetést vonni, remélhető, hogy e harc a liberálisizmus győzelmével végződik.

Egyházunk a maga Szent Iráson alapuló hitelveinél fogva csak bizalommal tekinthet e küzdelem óhajtott diadala elé, mert a liberálisizmus győzelmé, a mi győzelmünk is s minél inkább vérvé válnak az igazi felvilágosodás és szabadság eszméi egész nemzetünknek: annyival inkább várhatni, hogy a teljes jogegyenlőség a hitelekezetek közt is megszilárdul. Legyünk azért erős hittel és jó reménységgel!

Horthy István egyházmegyei gondnokot az egyházkerületi főgondnok, Dr. Kovács Sándort pedig az egyházkerületi világi főjegyző helyettesítésére kéri föl a püspök.

Horthy István elfoglalja a társelnöki székét, Dr. Kovács Sándor pedig a főjegyzői helyet.

Tóth Sámuel egyházkerületi egyházi főjegyző, jelentést tevén a közgyűlésen megjelent tagokról, megalakítottak a küldöttségek a főiskolai gazd. tanács jegyzőkönyvének, az egyházkerületi pézsiárnok számadásának, az Andaházy-Szilágyi nevelő intézet gondnoka számadásának, a díjlevelek, csereszereződések átadására, a szavazatok fölbonthatására, számbavételére.

A közigazgatási ügyek között első sorban a beregíesperi s-választási ügyet veszik elő, mely már többször foglalkoztatta az egyházkerületi közgyűlést s a legutóbbi közgyűlés vizsgáló bizottságot küldött ki az ügy földérésére.

Olvastatik a vizsgáló bizottság jelentése.

A vizsgáló bizottság számos szabálytalanságot és visszaélést kénytelen konstatalni, melyeket az esperes-választásnál követtek el. Így például Csonka-Papi és Barkasó még a szónoki fölhíva előtt szavaztak.

Macsolan id. Lónyay Gábor főszolgabíró felhívja a lelkesít, hogy Sütő Kálmánra szavazzanak. Kis-Lónyay kétszer szavaztak, először Kallós Tivadarra, aztán Sütő Kálmánra, mert az urasági kérés az azt mondja a presbitereknek, hogy »kár volt az uraság ellen (Kallósra) szavazni. — így szavaztak aztán második-sor Sütőre Makkos Jánosiban a gör. kath. vallású községi bíró, Asztélyban Petyerdy szolgabíró, Takoson Lónyay Sándor főszolgabíró korteskedett Sütő mellett s más helyeken is belevahtoztak a választásba a közigazgatási hatóságok. Itt-ott még itattak is Sütő mellett. Guthon a lelkes kérés szavazott Sütőre. Uray Imre egyházmegyei gondnok viszont a Kallós Tivadar jelölése mellett irt több helyre levelet, de épen azon egyházak, hova levél let intézett, nem szavaztak Kallósra.

Tóth Sámuel főjegyző azon véleményben van, hogy miután a vizsgáló beigazolta azt, hogy mindkét részről követettek el szabálytalanságok s az is be van igazolva, hogy a politikai hatóság illetéktelenül avatkozott bele a választásba: a választás semmisséssék meg s új választás rendeltessek el. Illetve ez lett volna a helyes logikai következtetés; de Toth Sámuel nem ezt a következtetést vonja le, hanem megmagyarázhatatlan logikával, utalva arra, hogy maga az egyházmegye érvényesnek tartja a választást s miután kimutatható az, hogy a többség Sütő Kálmán nyerte meg: azt javasolja, hogy az egyházkerület erősítse meg a választást.

Nagy Sámuel helyettes beregi esperes előadván, hogy ezen ügy a beregíes közt valóságos lelki csömört idézett elő, az egyházmegye nyugalma érdekében arra kéri a közgyűlést, hogy a választás semmisséssék meg s új választás rendeltessek el.

Gróf De g e n f e l d József a beérkezett szavazatokból kimutatja, hogy Sütő Kálmánnak tényleg meg volt a többsége, így a választás megerősítendő. Nemesak a világi hatóság, de az egyházmegyei gondnok is befolyásolta a választást, nincs tehát ok arra hogy az megsemmisíttessék.

Könyves Tóth Kálmán kifejti, hogy nem a szavazatok száma, hanem a szavazatok szabályossága fő; már pedig sok szabálytalanság történt s a béke csak úgy áll helyre az egyházmegyében, ha a választás megsemmisíttetik.

Uray Imre kijelenti, hogy a vizsgálat elől semmi eltakarítani valója nem volt s őt, midőn a választás megsemmisítését kérte, a törvényes szempont vezérelte. Ha e választás megerősíttetik, akkor a világi hatóság beavatkozásának, a törvénytelenségnek tág kapu nyitattik s úgy látszik, hogy erre ugy gróf Degenfeld József, mint a közgyűlés többsége képes is. (Horthy István itt rendre utasítja szót.) Mikor a Sütő jelölésé mellett az összes közigazgatás mozgósított, ő csak akkor irt egy pár levelet De ezek sem pressziót, csak kérelmet tartalmaztak. Ellenben jól tudja azt, hogy gróf Degenfeld József mint főispán igen sokszor belevahtozott olyan ügyekbe, hol a beavatkozás pressziót jelent. Kéri a választás megsemmisítését.

György Endre elismeri, hogy illetéktelen beavatkozás mindkét részről történt, de ezek nem voltak olyan nagy mervűek, hogy miattuk a választást meg kellene semmíteni. Javasolja, hogy a vizsgáló bizottság jelentése tétessék át az egyházmegyéhez.

Szóllósy Antal az előadó indítványát fogadja el.

Kiss Albert hebizonyítva látja, hogy a közg. tisztviselők tényleg belevahtoztak a választásba, formahibák is történtek mindkét részről. Minden habozás nélkül kinyilvánítja azon szomorú tapasztalatát, hogy külföldi egyházi választásoknál politikai tényezők avatkoztak be oly mértékben, a mihez nem volt joguk. Főispáni átiratot is képes felmutatni, mely egyházi választásoknál jegyzőket és bírókat mozgósított. Az ilyen beavatkozás ellen mindig küzdeni fog, mert ha ezt megtűrjük, akkor egyházi önkormányzatunk illuzórá válik. Csatlakozik a György Endre indítványához.

Nagy Sámuel személyes kérdésben kért szót s kinyilatkoztatja, hogy az ő alkotmányos

érzúlete teljesen tudja, hogy dicsőgenfeld József, ő is alkotmányos is hitte nek.)

Végre 12 kérdés telett s indítványt fogadva választás megéri Kálmán a beregí.

Ezután a s v é n y e k k i n z a t a i r t é t e k a t e s z m e c s e r e f e j l e g y ű l e s m e g f o l y.

Hat. Találkozó... Sétahang... Színház... Munka-taná... a műhelyben... óráig.

April 15. A ság közgyűlése a...

Apr 15. A (csapó-utcai) bank...

Apr 16. H... ságának havi ülése...

Apr 17. H... lése.

April 21...

Uj...

* Presby...

vasárnap délelő... gyűlés volt az... mében. Ft. K... nyitván, meghat... érkezett K o s u... ő helyezte el a... az őt megillető... nevében. Rövid... előadja, hogy ő... ki a debreczeni... lott a kitűnő... közgyűlés tud... jelentését.

A hetfőn... tárgya levén, eg... tanári szék val... gyűlés a maga... döntöset, a mel... az egyházat, a... S i m o n f i y J... j o s, Kiss Albert... Medve Kálmán... zsef, Somogyi I... tagok; Kovács... A Kossuth utca... kiküldött bizot... annak berendez... tekintetben meg... veszi.

Több apr... gyűlést véget er...

* Felhiva... hez. A Kossuth... a maga nemébe... zom hazánk nem... működésével le... keszték, mely... ajánlva, magyar... tartalmaz.

Felkérme... leányokat, kik... sorral hozzáj... (lehetőleg rövid... nészeti Közlöny... (Budapest, V... kegyeskedjenek... Iz emléke... s megczel lesz... sunkat, tisztele... maradó emlé... bibliáját szerke... olvassa a legke... tak és mit érez... jos halála alk... Meggyőződ... sek közül a bar... egyesíteni, e... szellemi találk... melőbbi bekü... Az emléke... »A magyar h... alaptökegéhez... Budapest.

* A polg... debreczeni polg... kor tartotta re... Ferencz elnök... képességét, a g... Olvasatott... az elmúlt egyle... tekintetben elő... kibocsátotta az... szaporítása cz... az előző évek... elmult 1893-iki... 267-re emelked... A pénztár... tel volt 2942 ft...

elfoglalja a társelnöki széket, Sandor pedig a főjegyzői

mel egyházközségi egyházi tervén a közgyűlésen megbeszélés után a küldöttségek tanács jegyzőkönyvének, pénztárnok számadásának, a jegyző nevelő intézet gondnoka díjlevelek, eszterházi szavazatok főlöntására,

és ügyek között első sorban a szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

szavazatok főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására, majd a többi ügyek főlöntására,

érzúlete teljesen ki van fejlődve, de azt nem tudja, hogy dicsekedhetik-e hasonlólag gr. Dégenfeld József. (Gr. Dégenfeld bizonyozik, hogy ő is alkotmányos érzelű, a mit szívesen el is hittek neki.)

Vége 12 órakor szavazással döntöttek a kérdés felett s a közgyűlés többsége az előadói indítványt fogadta el. Azaz a beregi esperesválasztás megerősített s mátl kezdve Sütő Kálmán a beregi egyházmegye esperese.

Ezután a szentesített zsinati törvények kihirdetési és végrehajtási módzataira tértek át s e kérdésben is hosszabb eszmecsere fejlődött ki. Lapunk zártakor a közgyűlés még folyó.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor. Munka-tanítás a kézügyesítő egyesület iskolai műhelyében. szerdán és szombaton d. u. 3-5 óráig.

Ápr. 15. A debreczeni helyi vasut r. társaság közgyűlése a városháza nagytermében. D. e. 10 ó.

Ápr. 15. A takaré- és hitel-intézet r. társaság (csapó-utcai bank) rendkívüli közgyűlése. D. e. 10 ó.

Ápr. 16. Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának havi ülése.

Ápr. 17. Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése.

Ápr. 21 és 22. Debreczeni lóversenyek.

Ujdonságok.

Presbyteri közgyűlés. Tegnap, vasárnap délelőtt 11 órakor presbyteri közgyűlés volt az ev. ref. egyház nagy tanácstermében. Ft. Kis s Áron püspök az ülést megnyitván, meghatolt hangon jelenti, hogy megérkezett Kossuth temetéséről, mely alkalommal ő helyezte el a legdicsebb magyar ravatalára az öt megillető borostán korszort az egyház nevében. Röviden eszteli a temetés részleteit, előadja, hogy ő azon kevesek közé tartozik, aki a debreczeni országgyűlés alkalmával hallotta a kitűnő szónok lelkesítő szövegét. A közgyűlés tudomásul veszi az agg püspök jelentését.

A hetfőn kezdődő egyházközségi közgyűlés tárgya levén, egy a főiskolában megüresedett tanári szék választás utáni betöltése a közgyűlés a maga részéről a tanárválasztó küldöttséget, a mely az egyházközséget képviseli az egyházat, a következőkből alakítja meg: Simonffy Imre, mint elnök, Nemethy Lajos, Kiss Albert, Könyves Toth Kálmán, Dr. Medve Kálmán, Sz. Szabó László, Kovács József, Somogyi Pál, Dr. Legányi Gyula rendes tagok; Kovács Gábor, Sebess György pöttágok. A Kossuth utcai új nevelőiskola megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését, — mely szerint annak berendezése a kívánalmaknak minden tekintetben megfelel, — a közgyűlés tudomásul veszi.

Több apróbb ügy elintézése után, a közgyűlés véget ért.

Felhívás a magyar hölgyekhez. A Kossuth gyásznapok egy imponans és a maga nemében páratlan emléket szándékozom hazánk némes érzésű hölgyeinek közreműködésével létesíteni, oly emlékművet szerkesztek, mely Ruttkayné-Kossuth Lujzának ajánlva, magyar hölgyek által írt emléksorokat tartalmaz.

Felkérem ez úton mindazon lelkes honleányokat, kik e könyv tartalmához egy-két sorral hozzájárulni szándékoznak, hogy a (lehetőleg rövid) kéziratot a hó 30-ig a »Színészeti Közlöny« szerkesztőségének címére (Budapest, VII. nagydíófa-u. 3.) megküldeni kegyeskedjenek.

Az emlékkönyvvel két igen szép és nem csekély értékű: kifejezően ragzó-kodásunkat, tiszteletünket Kossuth Lujza előtt, s maradó emléket alkotva, a Kossuth eszmék bibliáját szerkesztjük meg, melyből lelkesülve olvassa a legkedőbbi utókor is mint gondolkodtat és mit éreztek a magyar nők Kossuth Lajos halála alkalmával.

Meggyőződésem, miután az összes értesek közül a bánat legjobban képes bennünket egyesíteni, e könyv igen sok magyar hölgy szellemi találkozója lesz, s ezért kéziratuk mielőbbi beküldésére ismétlen felkérem.

Az emlékkönyv jövedelmek egy része »A magyar hölgyek Kossuth Lajos egyesülete« alapítókéjéhez lesz csatolva.

Budapest, 1894. április hóban.

Polgári kör közgyűlése. A debreczeni polgári kör tegnap délután 4 órakor tartotta rendes évi közgyűlését. Nagy Ferenc elnök konstataván a gyűlés határozat képességét, a gyűlést megnyitja.

Olvasatott az évi jelentés, mely szerint az elmúlt egyévi év ügy erkölcsi, mint anyagi tekintetben előrehaladt volt. A választmány kibocsátotta az aláírási íveket a tagok száma szaporítása céljából s az eredmény e terén az előző éveket örvéndetesen túlszárnyalta. Az elmúlt 1893-iki egyévi évben a tagok száma 267-re emelkedett.

A pénztári forgalom a következő: Bevétel volt 2942 forint 19 kr., a kiadás 2570 forint 56

kr.; a maradvány tehát 371 forint 63 kr. A vagyoni mérleg szerint az érték vagyon 6165 forint 63 kr., teher vagyon 5407 forint 63 kr. A vagyoni helyzet javulása tehát nyilvánvaló.

Az egyévi év mezejelmében is bővelkedett. Részt vett az egyházi fűmei vendégek tiszteletére rendezett ünnepélyeken, testületileg képviseltetve magát. Fényes sikerrel rendezett a kör balt, d. különösen jól sikerült a múlt nyár június 10-én a nagyerdőn sátor alatt tartott speciális jellegű nyári táncmulatság, a miért elismerés és dícséret illeti Nagy Balint és Polgári Balint főrendezőket.

A könyvtár ez idő szerint 1489 önálló műből 1956 kötetben áll 3500 forint értékkel. — Olvasatik ezt követőleg a számvizsgáló bizottság jelentése, melyet úgy, mint az évi jelentés a közgyűlés örvéndetesen veszi tudomásul s a felmentvényt az igazgatóságnak s a pénztárnoknak megadja. A kör jövő évi költségvetése a következőleg van előirányozva: múlt évi maradvány 371 forint 63 kr.; bevétel 2749 forint 33 kr.; kiadás 2131 forint 83 kr. A maradvány tehát 617 forint 50 kr.

Csáky Gergely korelnöksége és Váncsa György korjegyzősége mellett — megejtének a választások. Előnként egyhangulag Dr. Orbán József választották meg, miután Nagy Ferenc elnök a leghatározottabb formában kijelentette, hogy az elnöki tisztséget halmozott teendő miatt el nem fogadhatja. Káposztás Imre indítványára a főelnök érdeme jegyzőkönyvileg megörökítették.

L. Nagy Balint alelnökké választatik. Jegyzővé Roncsik Lajos, másodjegyzővé Váncsa György, pénztárnokká Dávid Sandor, könyvtárnokká Imre János, gazdája id. Horváth József, a kör ügyészül Dr. Körössy Kálmán megválasztatnak. Számvizsgáló bizottsági tagok lesznek Harangi György és Tüdös József. A könyvtári bizottság tagjai lettek: Boros Ferenc, Csáky Gergely, Dávid Sandor, Káposztás Imre. A választmányba beválasztattak:

Rendes tagok:

Balogh István, Bán István, id. Barsay Miklós, Bekény Péter, Boros Ferenc, Boros Marton, Csáky Gergely, Czeglédi Gyula, Dávid Sandor, Dobrai István, Káposztás Imre, Kéki Sándor, Komlósi Mihály, Harangi György, Nagy Ferenc, Polgári Balint, Pásztor János, Preiser Salomon, Surly Ede, Szabó Imre, Tóth Imre, Tüdös József, Uszók István, Vertessy István.

Pöttágok:

Erdődy László, Horváth János, Regéczy Vilmos, Tóth Balint, Vilmos Lajos.

A Kossuth szobor javára a kör 25 forintot szavazott meg nagy lelkesedéssel. Ezzel a közgyűlés 6 óra felé véget ér.

Egy vers Kossuth haza hozatala ellen. Nagy hazánkba elhunyt alkalmából számos versben örököztetett meg halhatatlan neve. Ez alkalmából egyik fővárosi lap a következő emelkedett hangú verset közli, mely Kossuth Lajos tetemének hazahozatala ellen szólott:

Ne háborgassa szent porát ma senki, Szabad Olaszföld hullatukorja azt, Ma még csak lópa lehet érte menni, Ne keltsen még a pora is panaszt! E szolgófalván róms lenne álma, Törpék között Ó halni nem akar, Hozzák haza a független hazába, Ha majdan nem lesz osztrák a magyar!

I.

Eltársaink figyelmébe. Fölkérjük t. elvtársainkat, hogy adóhátalálkaikat f. hó 14-ikéig szíveskedjenek befizetni, mert különben kiharadnak a képviselő-választásra jogosultak névsorából. Már pedig a mai zavaros politikai viszonyok között nem lehet tudni, hogy nem lesz-e időszi képviselő-választás, midőn mindannyiunknak helyt kell állanunk; örizzük meg tehát választói jogosultságunkat minden eshetőségre!

Színház. Tegnapelőtt szombaton este operette premierünk volt Konti »Czitera«-a került színre ez alkalommal szép számú közönség előtt. Hetek óta verik a nagydobot e darabhoz, librettóját Csiky György után Murai Károly, a kedvelt humorista írta. Nagy volt a közönség várokozása, nem csoda, ha a felkeltett kíváncsiságot nem tudta e darab teljesen kielégíteni. Ugy zenejétől, mint librettójától a fővárosi sajtó után többen vártunk. Nem azért, mintha nem volna benne igen szépen megírt énekszámok, de ezekben erősen előbb írt operette-jének énekreire ösmerünk. — Az egész darab csak úgy hemzseg a reminiscenziáktól. A »Király fogása« és a »Suhancz« egyes énekszámai valriála ügyesen bele vannak illesztve a darab zenei részébe. Operette librettótól hagyományosan nem sozat várunk, »A Czitera«-é meg a varakozásnak sem felelt meg. A főszerep P. Kocsis Etel (Rozetta) játszotta; kedves játékával mindenkit elragadott, énekszámával sok tapsot aratott, különösen az első felvonásban előforduló tanczdalával ért el nagy hatást. Margó Zelma (Kukurull) szerepében behozonyította, hogy nagyon használható operette szöveit énekeső. Bajos katonás kisasszony volt s katonai induló belépőjével alig akart betelni a közönség. Ez este háromszor ismételtették meg a sikerült énekszámot. Földvári a címszerepben, leszámítva, hogy egy operette-ből több elevenséget kívánunk, szépen énekelt, a darab

egyik legszebb részét, a második felvonásban előforduló keringő dalát viharos taps követte. Kozma ez alkalommal is kifogástalanul játszott és énekelt kiválóan nagy sikert ért el a Margó Z.-val énekelt szerelmi-duettjével. Nagyon józón par volt Nyilasi Matyas és Loocsarekné, mőkáikkal folyton derűltégen tartották a közönséget, belépőjüket megismételtették. — Előbbi »De csak négy szemközti mondó« kupléjával nagy hatást csinált. Kötőnő alakítást nyújtottak Rózsahegy és Krémer a két rendőr szerepében. Az újságokról mondott nem épen hízeltő kupléjukat hatszor ismételtette meg a háts közönség. Jászott még Sandor E. is, de ezt csak úgy említettük fel, mint a direktorium helytelen intézkedését. Egy drámai színeszt nem szabad belevonni az operett-ék keretébe. A szombati előadás bár érdehető volt a bemutató előadások nehézsége, vontatottsága, elég sikerült volt, a kar precízzen működött, Znojemszky nagy gondal vezette a zenekart. Tegnap a darabot zsuffolt haz elött ismételték. Ma szintén ismétlik Holnap Csilag Teréz vendégszerepel a »Dolovai nábob leánya«-ban, mint Szentirmainé. (Sz. Z.)

Markovits ünnepély. Tegnap délután ismét egy kegyeletes ünnepélynek volt színhelye a főiskolai ének terem, mely mint minden ünnepély alkalmával, ismét megtelt díszes közönséggel. Tegnap a magyar gyorsíró atyjának emlékére rendezett szöpen sikerült ünnepélyt a főiskolai gyorsíró kör, mely — bár csendben — nagy tevékenységet fejt ki a gyorsíró terjesztésére. Közreműködött a főisk. énekkar, mely négy énekszámmal szerzett kedves éjevetet a hallgatóknak. Az ünnepélyt Csiky Lajos felügyelő tanár nyitotta meg emelkedett hangú beszéddel, mely után a gyorsíró egylet elnöke Medgyesi Károly tartott igen szép emléket beszédet. Volt még több igen élvezetes felolvasás és szavaltat, melyek közül ki kell emelnünk Csajághy Károly igen szép szavaltatát. Az ünnepély, mely 4 órától csaknem 6 óráig tartott, a főiskolai énekkar zárta be a »Hymnusz« éneklésével, melyet igen nagy hatással adtak elő.

Gazdasági ülés. A piac-utcai öndöni föld tulajdonosok tegnap tartottak közgyűlést a városháza nagytermében. Bemutatott az évi jelentés, számvizsgáló bizottság jelentése és a jövő évi költség előirányzat 1023 forint bevétellel és 678 forint kiadással előirányozva. Az elhalt Zöld Mihály jegyző helyére egyhangulag Erdély István rendőr fogalmazó választották meg.

Eljegyzés. Kövesi Dezső, szintársulatunk kitűnő sugója, tegnap jegyezte el Friedmann Etelka kisasszonyt.

Kossuth szoborbizottság. Mindazon t. urak, kik a debreczeni Kossuth szoborbizottság alakító gyűlésére meghívást kaptak, de ott megjelenni akadályozva voltak, s az ívet — mint bizottsági tagok alá nem írtak, ez uton értesítettük, hogy a biz. pénztárnok Tóth Bela úrnál (gr. Dégenfeld palota győgyárt) letett s csupán egy eredeti példányban meglévő ívre neveiket még f. hó 10-én aláírhatják, mert azontul már a gyűjtő ívek kinyomtatása eszközöltetik. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a debreczeni hölgyek, a kik a Kossuth koporsójára helyezett ezüst-koszorura gyűjtöttek, a fenmaradt összeget a debreczeni Kossuth szoborra ajánlották föl. Ugyancsak itt kerjük föl a Debreczen vidéki honfiakat és honleányokat, hogy adományukat a debreczeni Kossuth szoborra szíveskedjenek följalanlani, mert eskakis így érhetjük el azon célt, hogy Debreczenben imponans Kossuth-szobor állítsassék.

Irodalom és művészet.

Vasárnapi Ujság. Ápr. 8-iki száma 19 koppel jelent meg, melyek mind Kossuth temetésére vonatkoznak s Turinban és Budapesten a »Vasárnapi Ujság« részére készített fölvelekek után készültek. E szám tartalmából fölemlítjük a következőket: »Kossuth Lajosról.« Baksay Sandortól. »Kossuth« Lovvel amerikai költő költeménye, angolból fordította Ábrányi Emil. »Kossuth Lajos és a magyar hadsereg 1848-49-ben.« Történelmi emlék. Régi honvándtől. »Kossuth és a huszárság.« »A turini gyászünnepély.« Dr. Kovács Deaestól. »Kossuth temetése Budapesten.« »Egy különös eskü.« Elbeszélés. »A könyvek versengése.« Legifj. Szász Károly költeménye. A képek közül fölemlítjük a következőket: Kossuth a halottas ágyon; Kossuth legutolsó arcképe. (Schemboche turini fényképe; Veress József oroshazi ev. lelkes gyászbeszédet tart Kossuth koporsója fölött a valdensiek templomában, Turinban. (Kinnach Lászlónak a »Vasárnapi Ujság« részére Turinban készített rajza); Kossuth ravatala a Nemzeti Múzeum előcsarnokában; koszoruk a Múzeum kertjében Arany szobron; a Múzeum a temetés előtt; koszoruk a Nemzeti Múzeum lépcsőzetén; Kossuth sírja a kerepesi-úti temetőben; a koporsó behozatala a vasutról; a holttest megerkezése Budapestre; s több nagy kép, melyek a temetési menetet különböző helyeken tüntetik föl, Baló Géza, Paur Geza, Lord Albert, Klósz György és Veinvurm Antal fénykép-fölveleki után; közli ezeken kívül Figyelmezz ezredesnek és Kossuth orvosainak, Bozsoló és Bassónak arcképeit. A lap tartalmaz »Irodalom és művészet«, »Közintézetek és egyletek«, Sakkjáték, Keptalányok, stb. rendes rovatok egészítik ki.

Közgazdaság.

A korinthusi csatorna.

Az új csatorna lassan-lassan mégis kezd élnékülni. A földközi tengeren járó nagyobb gőzhajós társaságok hajói ugyan még mindig nem használják rendszeresen a csatornát, de azért mégis gyakori eset, hogy egy-egy nagyobb hajó halad át rajta. A görög hajók kivétel nélkül kihasználják a csatorna által származott előnyöket. — Ezekre támaszkodva alakult is egy új gyorsgőzös vállalat, amely Pireusz és Patrasz közt rendes meneteket tart fenn s igen nagy konkurrencziát csinált a peloponézusi vasutnak. A közönség máris igen megkedvelte az új vállalatot s valószínű, hogy ez jól fog prosperálni. A csatornán áthaladó hajók azonban legnagyobb részét vitortások. Az idegen gőzöskö kedvéért már legközelebb le fogják szállítani a csatornán való átkelés díjait. A villamos világítás kitűnően működik, úgy hogy a hajók éjjel is akadálytalanul közlekedhetnek. A csatornaépítő vállalat már teljesítette ama követelmések egy részét, amelyeket az Osztrák Lloyd támasztott. A csatorna falain a kikötés lehetővé tette végett oszlopokat alkalmaztak, azonban az ennél sokkal jelentősebb követelmést, a bejárás mélyítését nem teljesítették. A világítótornyok alapozó-munkálatai elkészültek ugyan, de a tornyok még nincsenek felépítve. Ezért alig hihető, hogy az Osztrák Lloyd, vagy a nagyobb olasz és francia társaságok hajói igénybe vegyék a csatornát.

Budapesti gabonátársaság.

Hivatalos jegyzések április 7. — Buza ószre 7.62 pénz, 7.64 áru, tavaszra 7.39 pénz, 7.40 áru Tengeri 1894. máj.—jun.-ra 5.25 pénz, 5.27 áru Zab tavaszra 7.26 pénz, 7.29 áru. Káposztarepce. aug.—sept. 11.90—12.—áru.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 6.

Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: I. Öreg nehéz (párkont 400 klgon felüli súlyban) 49—50¹/₂ — 2. Öreg közép (párkont 300—400 klg. súlyban) 48—49¹/₂ — 3. Fialtal nehéz (párkont 326 klgon felüli súlyban) 52¹/₂—53 — 4. Fialtal közép (párkont 251—320 klg. súlyban 51¹/₂—51 — 5. Fialtal könnyű (párkont 250 klgig terjedő súlyban) 49—50 — II. Magyar szedett: 1. Nehéz (párkont 280 klgon felüli súlyban) 47.50—48 — 7. Közép (párkont 220—280 klg. súlyban) 47.50—48¹/₂ — 8. Könnyű (párkont 280 klgig terjedő súlyban) 47—48 — III. Szerbiai: 9. Nehéz (párkont 260 klgon felüli súlyban) 48—50¹/₂, 10. Közép (párkont 250—320 klg. súlyban) 48—49 — 11. Könnyű (párkont 220 klgig terjedő súlyban) 46—47.50—. Sertés létszám ápr. 5-ik napján volt készlet 163,800 darab.

Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadói hivatal foter 1828.)

81, 82, 83/1894. vhr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági vérehajtó az 1881. évi LX t. cz. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a h-nánási kir. járásbírósz 1894. évi 842. 843. 844. P. számú végzése következtében Bereney János ügyvéd által képviselt Gombos Imre, Pál György és Jónas Mihály h.-dorogi lakosok javára Tóth T. Mihály h.-dorogi lakos ellen 81 forint 89 cent és 275 cent s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 462 forint becsült mintegy 300 hordó csős tengeri, szána, szalma és tűzifa — melyek közül a csős tengeri Nagy Miklós ügyvéd javára már előzőleg lefoglalva lett — álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a h-nánási kir. járásbírósz 916. 917 és 918. P. 1894. számú végzése folytán 81 forint 89 cent és 275 cent tőkekövetelés, ennek 1894. évi március hó 6 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 118 forint ban bíróság már megállapított költségek erejéig Tóth T. Mihály h.-dorogi lakos Lukács leendő eszközöz-ére 1894. évi április hó 17. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingósk az 1881. évi LX t. cz. 107 és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet igerőnek beszáron alul is el fognak adatni.

Kelt H.-Nánáson 1894. évi április hó 2. napján.

Muraközy Gábor,

kir. járásbírószági végrehajtó.

(150.)

